LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBINIS PATENTŲ BIURAS

2011 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

2012-01-27 Nr. 4R-1
Vilnius

TURINYS

I. STRATEGINIŲ POKYČIŲ ĮGYVENDINIMAS.....2

II. VYKDYTA VEIKLA IR PASIEKTI REZULTATAI.....4

III. KOORDINUOJAMŲ TARPINSTITUCINIŲ VEIKLOS PLANŲ, PLĖTROS PROGRAMŲ IR STRATEGIJŲ ĮGYVENDINIMAS.....20

IV. VYRIAUSYBĖS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS.....20

V. PLANUOJAMI ARTIMIAUSIO LAIKOTARPIO VEIKLOS PRIORITETAI.....20

I. STRATEGINIŲ POKYČIŲ ĮGYVENDINIMAS

Lietuvos Respublikos valstybinis patentų biuras (toliau – Valstybinis patentų biuras, VPB), veikiantis pagal Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2006 m. kovo 27 d. įsakymu Nr. 1R-100 (Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2009 m. rugpjūčio 7 d. įsakymo 1R-264 redakcija) patvirtintus nuostatus, 2011 metais vykdė savo misiją - įteisinti išimtines teises į pramoninės nuosavybės objektus ir užtikrinti visuomenės pramoninės nuosavybės apsaugos poreikius.

Nuo 2009 metų Valstybinio patentų biuro asignavimų valdytojas yra Teisingumo ministerija.

2011 m. VPB prisidėjo prie Teisingumo ministerijos vykdomos programos „Paslaugos gyventojams ir verslui“ vykdymo, įgyvendinant strateginį tikslą - padidinti teisinių institucijų paslaugų patogumą vartotojams ir jų efektyvumą.

2011 metais Valstybinis patentų biuras vykdydamas savo funkcijas daug dėmesio skyrė šioms prioritetinėms veiklos sritims:

- nacionalinės pramoninės nuosavybės apsaugos sistemos tobulinimui;
- efektyvios pramoninės nuosavybės informacijos sklaidos ir visuomenės, verslo bei valstybės institucijų švietimo pramoninės nuosavybės apsaugos klausimais užtikrinimui;
- VPB teikiamų paslaugų perkėlimui į elektroninę erdvę.

2010 m. priėmus naujos redakcijos Patentų įstatymą, 2011 m. buvo priimti Patentų įstatymo įgyvendinamieji teisės aktai. Įgyvendinant naujos redakcijos Patentų įstatymo (Žin., 2011, Nr. 4-127) nuostatas ir įtvirtinant Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008-2012 metų programos įgyvendinimo priemonių 591 priemonės („Parengti teisės aktų projektus, siekiant palengvinti patentinių paraiškų padavimo ir patentų išdavimo procedūras”) įgyvendinimą, 2011 m. VPB parengė pasiūlymą dėl vieno Vyriausybės nutarimo projekto, taip pat parengė ir patvirtino penkis VPB direktoriaus įsakymus.

Pažymėtina, kad 2010 m. Teisingumo ministerijai pateikti pasiūlymai dėl Prekių ženklų įstatymo, Dizaino įstatymo, Puslaidininkinių gaminių topografijų teisinės apsaugos įstatymo ir Mokesčių už pramoninės nuosavybės objektų registravimą įstatymo pakeitimų ir papildymų 2011 m. nebuvo priimti.

2011 metais VPB siekdamas prisidėti prie Lietuvos Inovacijų 2010 - 2020 metų strategijos įgyvendinimo, vykdė visuomenės švietimo priemonių plano ir informacijos sklaidos priemonių plano priemones. 2011 m. pagrindiniai visuomenės švietimo darbai susiję su seminarų/konferencijų organizavimu, pranešimų pramoninės nuosavybės apsaugos klausimais skaitymu, dalyvavimu parodose bei informacinių leidinių pramoninės nuosavybės apsaugos klausimais leidyba.

2011 m. buvo tobulinami teisės aktai elektroninių paslaugų srityje.

Nuo 2011 m. rugsėjo mėn. įdiegta elektroninė pareiškėjų aptarnavimo sistema, suteikianti galimybę priimti piliečių prašymus atlikti veiksmus pramoninės nuosavybės objektų registruose ir sumokėti mokestį elektroniniu būdu. Atsisakius originalių mokėjimą patvirtinančių dokumentų pateikimo, 2011 m. lapkričio mėn. buvo ženkliai praplėstas veiksmų, kurie gali būti vykdomi elektroniniu būdu, sąrašas.

2011 m. buvo sėkmingai vykdomas tarptautinis bendradarbiavimas pramoninės nuosavybės apsaugos srityje: dalyvauta ES Tarybos intelektinės nuosavybės darbo grupės (įskaitant patentų ir prekių ženklų pogrupius) posėdžiuose, pagal kompetenciją rengtos ir derintos pozicijos. VPB darbuotojai dalyvavo Pasaulio intelektinės nuosavybės organizacijos (WIPO) komitetų sesijose, darbo grupių susitikimuose ir posėdžiuose.

VPB atstovai 2011 m. atstovavo Lietuvai Europos patentų organizacijos (EPO) Administracinės tarybos susitikimuose, Biudžeto ir finansų komiteto susitikimuose, kuriuose buvo svarstomi organizaciniai, administraciniai, finansiniai EPO veiklos bei Europos patentų teisinio reguliavimo klausimai. 2011 m. VPB direktoriaus pavaduotojas Žilvinas Danys buvo paskirtas EPO Europos patentų akademijos priežiūros tarybos nariu (3 metų kadencijai).

VPB atstovai 2011 m. dalyvavo Europos Sąjungos Vidaus rinkos derinimo tarnybos (Prekių ženklai ir dizainai) (OHIM) valdymo organų - Administracinės tarybos, Biudžeto komiteto,

jungtiniuose Administracinės tarybos ir Biudžeto komiteto posėdžiuose svarstant OHIM svarbius organizacinius, administracinius ir finansinius klausimus.

VPB glaudžiai bendradarbiaujant su tarptautinėmis ir Europos Sąjungos organizacijomis - EPO, OHIM ir WIPO - 2011 m. vykdė tarptautinio bendradarbiavimo sutartyse numatytus visuomenės švietimo priemonių įgyvendinimo ir VPB teikiamų paslaugų perkėlimo į elektroninę erdvę plėtros projektus.

2011 m. sausio 1 d. VPB buvo patvirtintos 59 pareigybės, iš kurių 39 pareigybės - valstybės tarnautojų ir 20 pareigybių – darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartį. Per 2011 metus VPB organizacinė struktūra buvo pakeista vieną kartą, 2011 m. balandžio 26 d. įsteigus dar vieną pareigybę (darbuotojo, dirbančio pagal darbo sutartį), tiesiogiai pavaldžią VPB direktoriui. Bendras įsteigtų pareigybių skaičius VPB 2011 m. balandžio 26 d. sudarė 60 pareigybių ir išliko nepakitęs iki metų pabaigos.

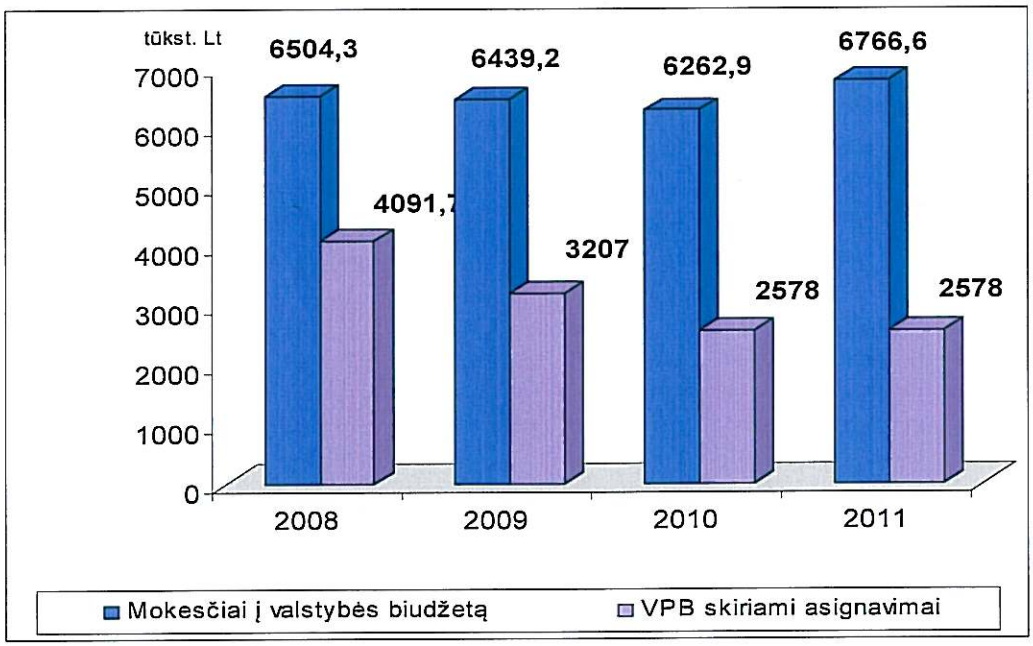
VPB Paraiškų priėmimo ir dokumentų valdymo skyrius vykdo „vieno langelio“ asmenų aptarnavimo padalinio funkcijas, priimdamas paraiškas, asmenų prašymus, skundus, įteikdamas ar išsiųsdamas asmenims atsakymus, pažymas, pramoninės nuosavybės dokumentus, teikdamas informaciją pramoninės nuosavybės objektų registravimo procedūrų klausimais tiesiogiai, telefonu, VPB tinklalapyje skyrelyje „Klausimai - atsakymai“ ir elektroniniu paštu.

2011 metais įteikta ar išsiųsta apie 28 tūkst. atsakymų, pažymų, pramoninės nuosavybės dokumentų, raštų, atsakyta į 547 VPB tinklalapyje arba „info“ elektroniniu paštu pateiktus klausimus. Teikiama informacija informaciniu telefonu - apie 4 800 skambučių.

2011 m. gautas vienas interesanto atsiliepimas dėl VPB teikiamų paslaugų kokybės trūkumo. Interesantui atsakyta raštu.

2011 metų gruodžio mėnesį VPB buvo vykdyta Teisingumo ministerijos inicijuota apklausa pagal suderintą klausimyną. VPB veiklos kokybė ir patogumas vartotojui buvo įvertinti teigiamai.

VPB tvarkydamas keturis valstybės registrus ir registruodamas išimtines teises į pramoninės nuosavybės objektus 2011 metais į valstybės biudžetą surinko 6766,6 tūkst. Lt. 2011 m. VPB skirti asignavimai sudarė 2578 tūkst. Lt, t. y. 38 proc. asignavimų nuo valstybės biudžeto pajamų už VPB atliekamus veiksmus.

1 pav. Sumokėtų mokesčių į biudžetą ir VPB vykdomos veiklos finansavimo santykis

Pažymėtina, kad nuo 2008 m. VPB kasmet yra mažinamas finansavimas. 2009 m. VPB skirti asignavimai sumažėjo 22 proc.; 2010 m. - dar 20 proc. 2011 m. įstaigos finansavimas išliko praėjusių metų lygyje.

2011 m. VPB vykdydamas bendrus su EPT bei OHIM projektus gavo lėšų, kuriomis iš dalies finansavo renginių organizavimo, informacinių leidinių leidybos bei dalyvavimo mokymuose patirtas išlaidas. Šios lėšos 2011 m. sudarė - 271,8 tūkst. Lt.

II. VEIKLOS PLANO ĮGYVENDINIMO REZULTATAI

VPB savo veiklą planuoja atsižvelgiant į Teisingumo ministro valdymo sričių strateginį veiklos planą, prisidedant prie šio plano strateginio tikslo - „Padidinti teisinių institucijų paslaugų patogumą vartotojams ir jų efektyvumą“ įgyvendinimo. Įgyvendinant šį strateginį tikslą buvo siekiama šių efekto kriterijų:

- Asmenų, palankiai vertinančių teisingumo ministro valdymo sričių teisinių institucijų suteiktų paslaugų kokybę, patogumą ir pagarbą klientui, proc. (E-02-01)

Siekiant išsiaiškinti pareiškėjų nuomonę VPB teikiamų paslaugų kokybės, patogumo ir pagarbos interesantui klausimais, 2011 metų gruodžio mėnesį raštu ir internetu buvo vykdoma Teisingumo ministerijos inicijuota apklausa „Teisinių institucijų teikiamų paslaugų patogumas vartotojams ir jų efektyvumas“. Pagrindiniai apklausos klausimai - teikiamų paslaugų kokybės, savalaikiškumo įvertinimas, suteiktos paslaugos suprantamumas ir aiškumas, aptarnaujančių asmenų kompetencija ir kiti klausimai.

Nuomonę apie Valstybinį patentų biurą raštu pateikė 24 respondentai ir 5 respondentai - internetu. Bendras VPB veiklos kokybės ir patogumo vartotojui įvertinimas yra labai geras ir sudarė 98 proc.

- Institucijų, palankiai vertinančių teisingumo ministro valdymo sričių teisinių institucijų veiklą, proc. (E-02-02)

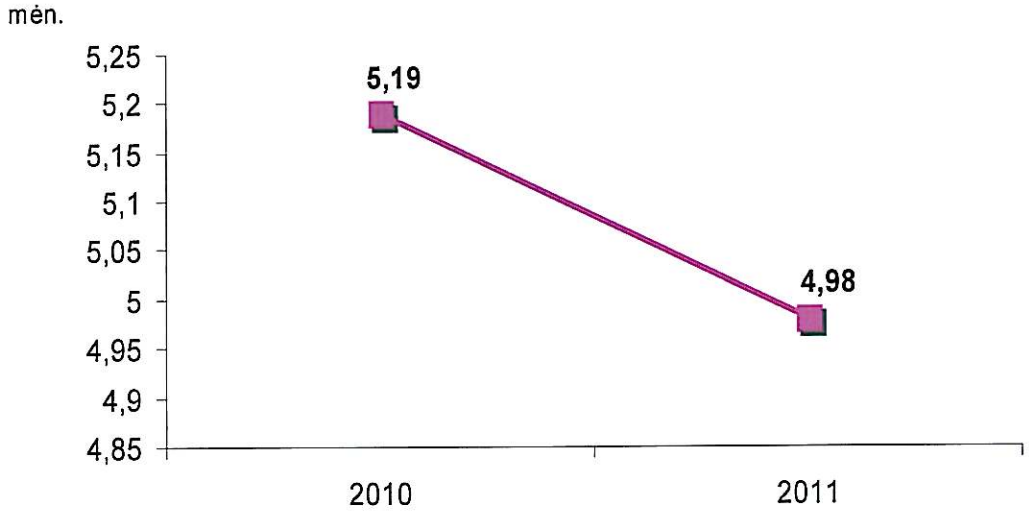
Šios Teisingumo ministerijos vykdytos apklausos metu atsakymų į klausimus apie Valstybinį patentų biurą nepateikė nei vienas respondentas.

- Teisinių institucijų paslaugų, pasiekiamų elektroniniu būdu, dalis, proc. (E-02-03)

Nuo 2011 m. rugsėjo mėn. VPB įdiegta elektroninė pareiškėjų aptarnavimo sistema, suteikianti galimybę priimti piliečių prašymus atlikti veiksmus pramoninės nuosavybės apsaugos registruose ir sumokėti mokestį elektroniniu būdu. Pažymėtina, kad atsisakius originalių mokėjimą patvirtinančių dokumentų pateikimo, 2011 m. lapkričio mėn. buvo ženkliai praplėstas veiksmų, kurie gali būti vykdomi elektroniniu būdu, sąrašas, kuris sudarė daugiau kaip 38 proc. nuo visų VPB atliekamų veiksmų.

VPB 2011 m. prisidėjo prie Teisingumo ministro valdymo sričių 2011-2013 m. strateginio veiklos plano programos „Paslaugos gyventojams ir verslui“ (0201) vykdymo.

Šios programos vienas iš tikslų - užtikrinti efektyvią pramoninės nuosavybės objektų teisinę apsaugą (02) - įgyvendinamas VPB. Programos tikslo rezultato kriterijus - „Pareikštų registruoti pramoninės nuosavybės objektų ekspertizės atlikimo terminų trumpėjimas, proc.“ (R-0201-02-01) - 2011 m. įvykdytas 100 proc. Siekiant sudaryti sąlygas visuomenei greičiau ir efektyviau įgyvendinti savo teises į pramoninės nuosavybės objektus, buvo trumpinamas prekių ženklo paraiškos ekspertizės terminas. 2011 m. bendras terminas iki pramoninės nuosavybės objektų ekspertizės pradžios sutrumpėjo 4 proc.

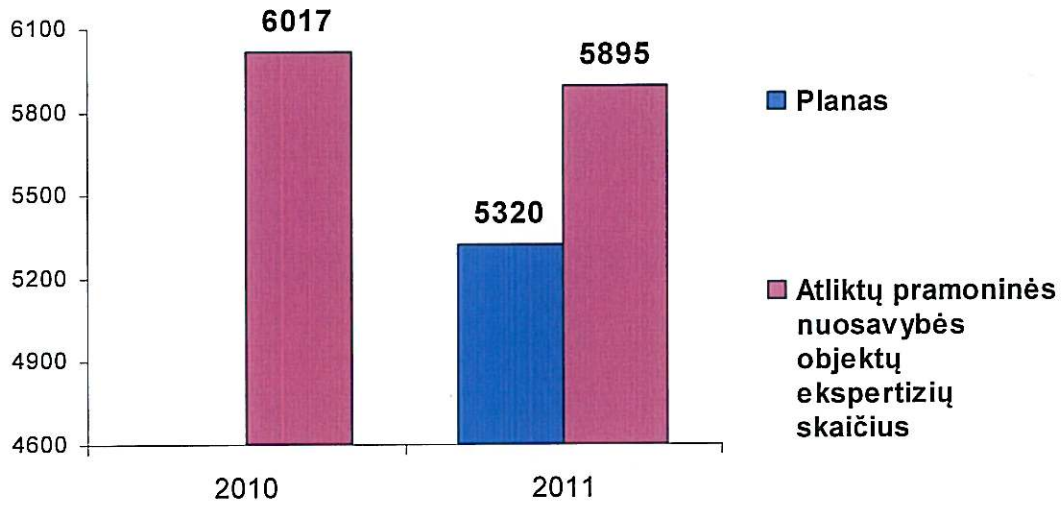
2 pav. Vidutinis terminas iki pramoninės nuosavybės objektų ekspertizės atlikimo pradžios (mėn.)

Siekiant tikslo įgyvendinimo VPB vykdė uždavinį - tinkamai registruoti išimtines teises į pramoninės nuosavybės objektus ir informuoti visuomenę apie pramoninės nuosavybės apsaugą (02-01). Uždaviniui įgyvendinti 2011 m. pasirinktos keturios priemonės:

1 priemonė. Išduoti patentus ir registruoti prekių ženklus, dizainą, puslaidininkinių gaminių topografijas ir tvarkyti keturis valstybės registrus 02-01-01

Siekiant uždavinio įgyvendinimo VPB priėmė prašymus išduoti patentus, registruoti prekių ženklus ir dizainą. 2011 m. priimta 5750 paraiškų pramoninės nuosavybės objektams registruoti. 2011 m. VPB priėmė 108 Lietuvos Respublikos patentų paraiškas. Taip pat buvo parengti skelbimui 1133 Europos patentų apibrėžčių vertimai. 2011 m. priimta 2317 Lietuvos Respublikos prekių ženklų paraiškų bei gauti 2097 pranešimai apie išplėstas Lietuvos Respublikoje tarptautines prekių ženklų registracijas. 2011 m. priimtos 39 Lietuvos Respublikos dizaino paraiškos bei gauti 56 pranešimai apie išplėstas Lietuvos Respublikoje tarptautines prekių ženklų registracijas.

VPB 2011 m. atliko pramoninės nuosavybės objektų ekspertizes, priėmė sprendimus dėl teisių suteikimo, tvarkė keturis valstybės registrus, leido oficialųjį biuletenį, skelbė išradimų paraiškų ir patentų aprašymus, nagrinėjo apeliacijas ir protestus. Šios priemonės vertinimo kriterijus - produkto kriterijus - „Atliktų pramoninės nuosavybės objektų ekspertizių skaičius“ (P-0201-02-01-01). 2011 m. šio kriterijaus planuota reikšmė - 5320 ekspertizės. 2011 atlikta 2 proc. mažiau ekspertizių nei 2010 m., tačiau 11 proc. daugiau ekspertizių nei planuota. Produkto kriterijaus reikšmės viršijimas 11 proc. gali būti susijęs su per daug pesimistiniu planavimu.

3 pav. Atliktų pramoninės nuosavybės objektų ekspertizių skaičius

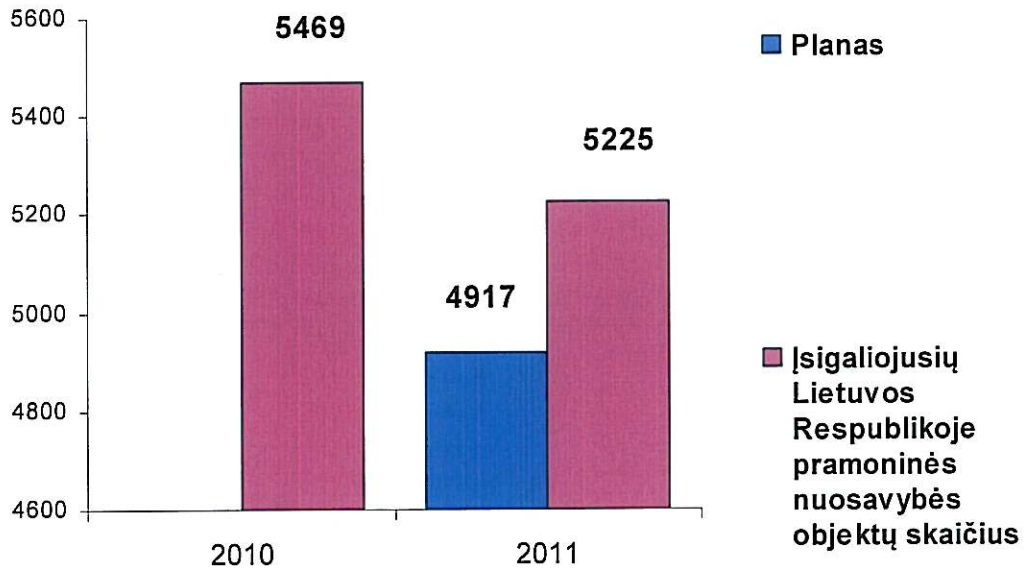
Įgyvendindamas programos priemonę VPB 2011 m. veiklos plane numatė atskirus veiksmus, susijusius su paraiškų priėmimu, ekspertizių atlikimu ir teisių į pramoninės nuosavybės objektus registravimu. 2011 m. VPB atliko 133 išradimų paraiškų ekspertizes, t. y. 33 proc. daugiau nei 2010 m. 2011 m. atliktos 1968 prekių ženklų paraiškų ekspertizės, t. y. 1 ekspertize mažiau palyginus su 2010 m. 2011 m. VPB atliko 2569 tarptautinių prekių ženklų registracijų ekspertizių, t. y. 13 proc. mažiau palyginus su 2010 m. Registruodamas išimtines teises į pramoninį dizainą VPB 2011 m. atliko 40 dizaino paraiškų ekspertizių, t. y. 67 proc. daugiau nei 2010 m. VPB atliko 52 tarptautinių dizaino registracijų ekspertizes, t. y. beveik dvigubai daugiau nei 2010 m. (27 ekspertizės).

Vykdydamas savo funkcijas VPB išduoda išradimų patentus; pratęsia išradimų patentų galiojimą; išduoda papildomos apsaugos liudijimus; atlieka kitus veiksmus Patentų įstatymo nustatytais atvejais ir tvarka; nagrinėja ir išduoda patentus pagal tarptautines patentų paraiškas, kai VPB yra pasirinktoji ar nurodytoji tarnyba, Patentinės kooperacijos sutarties (PCT) nustatytais atvejais ir tvarka; skelbia Lietuvos Respublikoje įsigaliojusius Europos patentus ir atlieka kitus veiksmus, susijusius su Europos patento išplėtimu bei galiojimu Lietuvos Respublikoje Europos patentų konvencijos (EPK) ir su ja susijusių teisės aktų ir susitarimų nustatytais atvejais ir tvarka.

Registruodamas prekių ženklus VPB išduoda prekių ženklo registracijos liudijimus, pratęsia prekių ženklo registracijos galiojimą; atlieka kitus veiksmus Prekių ženklų įstatymo nustatytais atvejais ir tvarka; nagrinėja tarptautinių prekių ženklų registracijas, kai Lietuvos Respublika yra nurodytoji valstybė, ir priima sprendimus dėl jų apsaugos suteikimo Lietuvos Respublikoje Madrido sutarties dėl tarptautinės prekių ženklų registracijos protokolo (Madrido protokolas) nustatytais atvejais ir tvarka.

Registruodamas dizainą VPB išduoda dizaino registracijos liudijimus, pratęsia dizaino registracijos galiojimą; atlieka kitus veiksmus Dizaino įstatymo nustatytais atvejais ir tvarka; nagrinėja tarptautines dizaino registracijas, kai Lietuvos Respublika yra nurodytoji valstybė ir priima sprendimus dėl registracijų galiojimo pripažinimo Lietuvos Respublikoje Hagos susitarimo dėl pramoninio dizaino registravimo Ženevos akto nustatyta tvarka.

Šių VPB atliekamų veiksmų vertinimo kriterijus - „Įsigaliojusių Lietuvos Respublikoje pramoninės nuosavybės objektų skaičius“ (P-0201-02-01-02). 2011 m. šio kriterijaus planuota reikšmė - 4917 objektai. 2011 m. bendras įsigaliojusių objektų skaičius sumažėjo 4 proc. palyginus su 2010 m., tačiau įsigaliojo objektų 6 proc. daugiau nei planuota.

4 pav. Įsigaliojusių Lietuvos Respublikoje pramoninės nuosavybės objektų skaičius

Atlikdamas išimtinių teisių į pramoninės nuosavybės objektus registravimo veiksmus VPB 2011 m. išdavė 96 Lietuvos Respublikos patentus, t. y. 14 proc. daugiau nei 2010 m. 2011 m. Lietuvos Respublikoje įsigaliojo 1125 Europos patentai, t. y. 20 proc. daugiau nei 2010 m. 2011 m. buvo įregistruoti 1560 prekių ženklai, t. y. 2 proc. mažiau nei 2010 m. 2011 m. 2356 tarptautinėms prekių ženklų registracijoms suteikta apsauga, t. y. 16 proc. mažiau registracijų nei 2010 m. Registruodamas išimtines teisės į pramoninį dizainą VPB 2011 m. įregistravo 28 dizainus, t. y. 40 proc. daugiau nei 2010 m. 2011 m. 52 tarptautinėms dizaino registracijoms suteikta apsauga, t. y. beveik dvigubai daugiau nei 2010 m. (27 registracijos).

Spręsdamas ikiteisminius ginčus dėl teisių į pramoninės nuosavybės objektus registravimo VPB nagrinėja apeliacijas ir protestus teisės aktų nustatytais atvejais ir tvarka. 2011 m. VPB priėmė 14 apeliacijų ir 121 protestą. VPB Apeliacinis skyrius išnagrinėjo 14 apeliacijų ir 164 protestus.

Tvarkant Lietuvos Respublikos patentinių patikėtinių registrą 2011 m. pateikti du prašymai atlikti pakeitimus registre. 2011 m. gruodžio mėn. į Patentinių patikėtinių registrą įrašyta sėkmingai patentinio patikėtinio egzaminą išlaikiusi patentinė patikėtinė.

Atsižvelgiant į VPB veiklos specifiką, nemažas dėmesys 2011 metais buvo skiriamas VPB darbuotojų mokymui ir kvalifikacijos tobulinimui. VPB darbuotojai dalyvavo įvairiuose mokymo renginiuose tiek Lietuvos, tiek ir užsienio mokymo įstaigose (Europos patentų akademija, WIPO, OHIM organizuojami mokymai). 2011 metais mokymuose dalyvavo 36 VPB darbuotojai, iš jų 13 darbuotojų dalyvavo 11 Europos patentų akademijos mokymų, 3 darbuotojai - OHIM, 1 - WIPO organizuojamame mokyme.

Tvarkydamas valstybės registrus - patentų, prekių ženklų ir dizaino - VPB 2011 m. siekė modernizuoti šių registrų informacinių sistemų ir duomenų apsaugos priemones. 2011 m. įsigyta kompiuterinė ir programinė įranga, užtikrinanti teikiamų paslaugų efektyvumą ir kokybę. 2011 m. VPB baigta diegti nauja dokumentų valdymo sistema „Avilys“, suteikianti prieigą prie sistemos visiems VPB darbuotojams. Nuo 2012 m. sausio 2 d. VPB dokumentai valdomi šios sistemos pagalba.

VPB tvarkomų valstybės registrų duomenys turi būti saugiai ir patikimai laikomi bei apdorojami, todėl 2011 m. buvo įsigyta naujausia DBVS Informix licencijų versija ir jos techninės priežiūros paslaugos. Taip pat 2011 m. atnaujintos šešios kompiuterinės darbo vietos, įsigyjant stacionarius kompiuterius. Deja, nepavyko įdiegti apeliacijų ir protestų modulio automatizuotoje paraiškų administravimo sistemoje. Į internetinę duomenų bazę Apeliacijų ir protestų duomenis

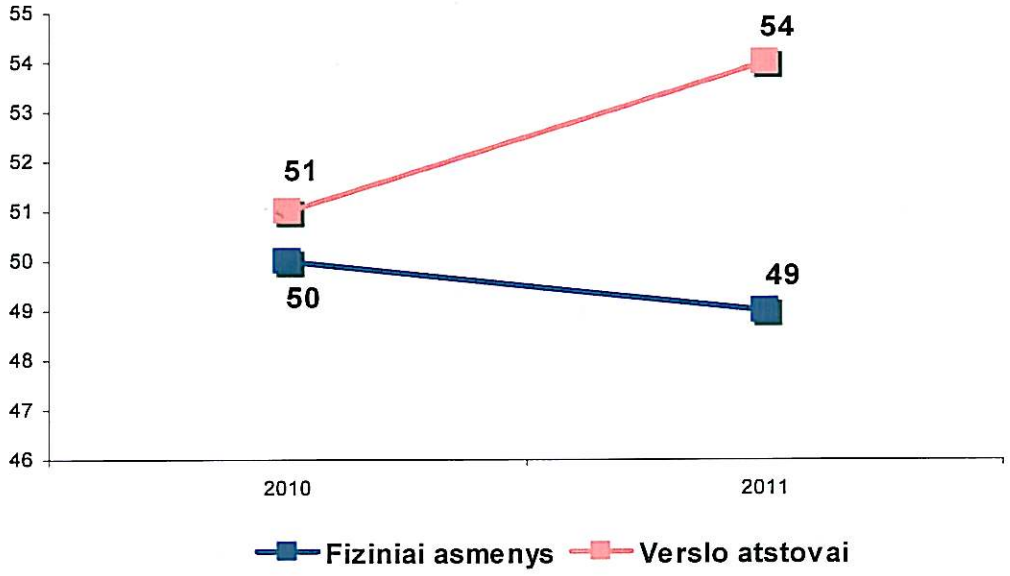
planuojama perkelti 2012 metais.

2 priemonė. Populiarinti pramoninės nuosavybės apsaugos priemones ir galimybes, teikti informacinę ir metodinę pagalbą asmenims, siekiantiems gauti išradimo patentą, užregistruoti dizainą ar prekių ženklą 02-01-02

2011 metais VPB siekdamas prisidėti prie Lietuvos Inovacijų 2010 - 2020 metų strategijos įgyvendinimo, vykdydamas strategijos įgyvendinimo 2010-2013 metų priemonių plano 3.5.3. priemonę - „Populiarinti pramoninės nuosavybės apsaugos priemones, teikti informacinę ir metodinę pagalbą asmenims, siekiantiems gauti išradimo patentą, užregistruoti dizainą ar prekės ženklą“ (Lietuvos Respublikos ūkio ministro ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2010-10-17 įsakymu Nr.4-750/V-1692 (Žin., 2010, Nr.121-6192)), vykdė VPB visuomenės švietimo priemonių plano ir informacijos sklaidos priemonių plano priemones. Pažymėtina, kad šios priemonės vykdymui valstybės biudžeto lėšos nenumatytos, tačiau atsižvelgiant į vartotojų poreikius priemonės finansuotos iš kitų šaltinių.

VPB glaudžiai bendradarbiaujant su tarptautinėmis organizacijomis - Europos patentų tarnyba (EPT), Europos Sąjungos Vidaus rinkos derinimo tarnyba (Prekių ženklai ir dizainai) (OHIM) ir Pasaulio intelektinės nuosavybės organizacija (WIPO). Priemonių vykdymo išlaidas didžiąja dalimi pagal pasirašytus susitarimus dengė tarptautinės organizacijos (EPT - 75 proc., OHIM - 80 proc., WIPO - 100 proc.).

Vykdomos priemonės vertinimo kriterijus - produkto kriterijus - „Vartotojų ir verslo subjektų, žinančių apie pramoninės nuosavybės apsaugos galimybes dalies augimas (proc.)“ (P-0201-02-01-03). 2011 m. šio kriterijaus planuota reikšmė - 1 proc. Šio kriterijaus vykdymas fiksuojamas atliekant visuomenės apklausą dėl pramoninės nuosavybės galimybių žinomumo. Visuomenės žinomumas dėl pramoninės nuosavybės apsaugos galimybių yra didinamas VPB vykdant visuomenės švietimo priemonių plano ir pramoninės nuosavybės informacijos sklaidos plano priemones.

5 pav. Vartotojai ir verslo subjektai, žinantys apie pramoninės nuosavybės apsaugos galimybes (proc.)

2011 m. fizinių asmenų, žinančių apie pramoninės nuosavybės apsaugos galimybes, skaičius sumažėjo 1 proc., o verslo atstovų išaugo 3 proc. Bendras vartotojų ir verslo subjektų žinomumo

augimas 2011 m. - 2 proc. Pažymėtina, kad skaičiuojant apklausos rezultatus atsižvelgiama į tai, kad tyrime ne mažiau kaip 75 proc. apklaustųjų sudaro verslo subjektai.

2011 m. VPB direktoriaus patvirtintame visuomenės švietimo priemonių plane numatytos 23 priemonės, iš kurių VPB 2011 m. įvykdė 22 priemones. 2011 m. nepavyko pabaigti leisti leidinio „Kaip apsaugoti intelektinę nuosavybę parodose ir mugėse“ ir WIPO leidinio „WIPO Patent Drafting Manual“, kurio vertimas ir leidimas perkeltas į 2012 metus. 2011 m. įvykdytos visos penkios pramoninės nuosavybės informacijos sklaidos plano priemonės.

Atsižvelgiant į apklausos rezultatus produkto kriterijaus reikšmė viršyta dvigubai. Tokio bendro žinomumo augimo priežastys gali būti susijusios su aktyvesne VPB veikla vykdant įvairias visuomenės švietimo priemones. Pažymėtina, kad 2011 m. VPB direktoriaus patvirtintas visuomenės švietimo priemonių planas, kuriame buvo numatyta 13 priemonių, išsiplėtė beveik dvigubai.

2011 m. VPB veiklos plane numatytas 21 renginys, kuriuos VPB organizuoja arba kuriuose dalyvauja pristatant pranešimus. Papildžius visuomenės švietimo planą VPB 2011 m. skaičiuojama 30 renginių. Visi planuoti renginiai įvyko.

2011 metais sėkmingai užbaigta vykdyti VPB ir OHIM Techninio bendradarbiavimo sutartis, kurią vykdant išleisti lankstinukai „Kaip apsaugoti prekių ženklą Europos Sąjungoje?“ ir „Kaip apsaugoti dizainą Europos Sąjungoje?“.

Pagal techninio bendradarbiavimo sutarties tarp VPB ir OHIM projektą 2011 m. VPB organizavo seminarus „Kaip apsaugoti prekių ženklą Europos Sąjungoje“ ir „Kaip apsaugoti dizainą Europos Sąjungoje“, Atvirų durų dieną Valstybiniame patentų biure bei Lietuvos technikos bibliotekos Patentinės informacijos centruose Klaipėdoje, Kaune, Panevėžyje ir Šiauliuose. Renginiai buvo skirti supažindinti Lietuvos visuomenę su galimybėmis apsaugoti prekių ženklus ir dizainą Europos Sąjungoje.

2011 m. sausio 20 d. Telšiuose, UAB „Žemaitijos pienas“ paprašius, VPB darbuotojai skaitė pranešimus seminare „Kaip apsaugoti išradimus, prekių ženklus ir dizainą“ įmonės darbuotojams.

2011 m. vasario 24 d. įvyko VPB, Rusijos federalinės tarnybos intelektinei nuosavybei, patentams ir prekių ženklams (ROSPATENT) bei Lietuvos pramoninkų konferencijos organizuotas informacinio - praktinio pobūdžio seminaras „Intelektinės nuosavybės teisinė apsauga Rusijos Federacijoje“. Seminaras buvo skirtas pramoninės nuosavybės objektų registravimo ir gynimo Rusijos Federacijoje klausimams.

2011 m balandžio 12-13 d. įvyko tarptautinė konferencija „Pramoninė nuosavybė kaip konkurencingumą skatinantis veiksnys: Europos Sąjungos ir pasaulinė patirtis“. Ją surengė WIPO ir Valstybinis patentų biuras. Į Vilnių atvyko WIPO Generalinio direktoriaus pavaduotojas Chr. Wichard, EPT prezidentas B. Battistelli, viceprezidentas R. Lutz, OHIM Politikos departamento vadovas V. O'Reily, šešiolikos užsienio šalių patentų tarnybų atstovai. Tarp jų iš tuo metu Europos Sąjungai pirmininkavusios Vengrijos bei iš Danijos, Suomijos, Švedijos, Norvegijos, Ispanijos, Latvijos, Estijos, Čekijos, Gruzijos, net iš tolimosios Japonijos. Iš viso konferencijoje dalyvavo per 160 žmonių.

Konferencija vyko artėjant Pasaulinei intelektinės nuosavybės dienai, kuri pažymima balandžio 26-ąją. WIPO apdovanojimas „Trophy for Innovative Enterprises“ kaip inovatyviausiai institucijai buvo įteiktas Vilniaus universitetui. Pirmą kartą Lietuvoje buvo įteiktas Pasaulinės intelektinės nuosavybės organizacijos Jaunojo išradėjo apdovanojimas. Jį gavo Vilniaus Gedimino technikos universiteto Aplinkos inžinerijos fakulteto docentas dr. A. Zagorskis. Jo mokslinių tyrinėjimų kryptis - aplinkosauginės oro valymo technologijos.

Tos pačios konferencijos metu buvo paminėtas VPB įsteigimo 20-metis. Šia proga VPB išleido knygą „Sėkmės metai“ ir brošiūrą „Lietuvos Respublikos valstybinio patentų biuro 2010 metinė apžvalga“.

Į Lietuvą pirmojo oficialaus vizito atvykęs EPT prezidentas Benoit Battistelli balandžio 12 d. Vilniuje susitikęs su Lietuvos Respublikos teisingumo ministru Remigijumi Šimašiumi aptarė bendradarbiavimą su Valstybiniu patentų biuru, jo stiprinimo galimybes ir vieningo Europos

patento ir vieningo Europos patentų teismo kūrimo procesą. Susitikime taip pat dalyvavo Ūkio viceministras Mindaugas Petrauskas ir VPB direktorius Rimvydas Naujokas. Vienas svarbiausių susitikime aptartų klausimų - vieningo Europos patento, kuris galiotų visose Europos Sąjungos valstybėse sistemos kūrimas, kuris, tikimasi, turės teigiamos įtakos ir Lietuvos ekonomikai.

2011 m. balandžio 19-21 d. Rygoje įvyko Tarptautinės intelektinės nuosavybės apsaugos asociacijos Baltijos konferencija, kurioje pranešimą skaitė VPB atstovas.

2011 m. gegužės 10 d. Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūros ir Lietuvos - Izraelio prekybos rūmų organizuotoje konferencijoje-diskusijoje „Intelektinė nuosavybė: priemonės ir galimybės apsaugant inovatyvias idėjas“ VPB atstovas pristatė pranešimą apie VPB veiklą.

2011 m. gegužės 16 d. JAV patentų ir prekių ženklų biuro bei JAV valstybės departamento organizuotoje konferencijoje „Baudžiamosios sankcijos siekiant apsaugoti intelektinės nuosavybės teises skaitmeninėje aplinkoje“ VPB atstovas pristatė pranešimą.

2011 m. gegužės 18 d. VPB dalyvavo parodoje „Balttechnika 2011“, kurios metu įvyko seminaras „Kaip apsaugoti dizainą Europos Sąjungoje“ organizuotas kartu su OHIM. Parodoje buvo eksponuojamas VPB stendas, VPB atstovai informavo lankytojus apie pramoninės nuosavybės objektų (išradimų, dizaino, prekių ženklų) apsaugą, jos istoriją, dabartį ir ateitį Lietuvoje ir svetur.

2011 m. birželio 21-22 d. UAB „Lietuvos tyrimų centras“ ir IBM organizuotuose renginiuose apie intelektinės nuosavybės informacijos sklaidą dalyvavo VPB atstovas.

I pusmetį dalyvauta dešimtyje Ūkio ministerijos organizuotų „Versli Lietuva“ renginių.

Spalio 7 d. Kaune įvyko „Rinkis prekę lietuvišką“ paroda, kurioje VPB atstovas pristatė pranešimą.

Spalio 10-14 d. Lietuvos technikos bibliotekoje įvyko Patentinės informacijos savaitės PATINFO 2011 renginys. Renginio metu buvo galima sužinoti, kur ieškoti informacijos apie naujausius pasaulio išradimus, prekių ženklus, dizainą, kokias paslaugas teikia LTB Patentinės informacijos centras (patentų ir prekių ženklų paieškos, įvairios konsultacijos), buvo pristatyti nauji WIPO, EPT ir LTB leidiniai.

2011 m. spalio 19 d. VPB atstovas pristatė pranešimą „Intelektinės nuosavybės ir teisės administravimo Lietuvoje apžvalga“ Ūkio ministerijos kartu su WIPO 2011 m. spalio 19-20 dienomis organizuojamame dviejų dienų seminare-mokymuose tema „Intelektinės nuosavybės valdymas“, skirtuose smulkaus ir vidutinio verslo paramos institucijoms bei smulkaus ir vidutinio verslo atstovams.

2011 m. spalio 18-20 d. EPT organizuojamoje patentinės informacijos konferencijoje/parodoje „EPOPIC 2011“ Kilkenny (Airija) dalyvavo VPB ir LTB atstovai.

2011 m. spalio 27 d. Vilniaus Gedimino technikos universitete surengti patentinės informacijos *Espacenet* mokymai universiteto darbuotojams, atsakingiems už intelektinės nuosavybės informacinius centrus, 2010 metais įsteigtus pagal Nacionalinio bendradarbiavimo veiksmų plano projektą „Intelektinės nuosavybės informacinių centrų įsteigimas Lietuvos universitetuose“. 2011 m. šiuos centrus aplankė ir universiteto darbuotojus konsultavo už patentinę informaciją atsakingas EPT darbuotojas. 2011 m. šiems centrams taip pat perduota iš EPT gauta pramoninės nuosavybės informacinė medžiaga.

2011 m. lapkričio 8 d. Vilniuje įvyko nacionalinis seminaras „Technologijų perdavimas ir intelektinės nuosavybės komercializavimas mokslo ir studijų institucijose“. Seminarą surengė WIPO ir VPB. Seminare buvo pristatoma Lietuvos mokslo ir studijų institucijų patirtis ir problemos, kuriant ir komercializuojant inovatyvius sprendimus, taip pat tarptautinė patirtis technologijų perdavimo ir intelektinės nuosavybės komercializavimo srityje.

2011 m. lapkričio 22-23 d. EPT kartu su Ispanijos patentų ir prekių ženklų tarnyba organizuotoje parodoje „Online services“ Madride (Ispanija) VPB atstovai pristatė VPB teikiamas elektronines paslaugas.

2011 m. gruodžio 8 d. Vilniuje įvyko seminaras „Kaip apsaugoti prekių ženklus Europos Sąjungoje“. Jį surengė VPB ir OHIM. Seminare buvo pristatyta Europos Sąjungos ir Lietuvos prekių ženklų apsaugos sistemos, aptariami prekių ženklų registracijos klausimai, teismų praktikos

naujovės, buvo pažymėta prekių ženklų apsaugos svarba konkurencingoje aplinkoje. Dalyviai buvo supažindinti su VPB pareiškėjams teikiamomis elektroninėmis paslaugomis.

2011 m. kovo 24 dieną Kaune, spalio 20 d. Klaipėdoje, spalio 27 d. Panevėžyje, gruodžio 14 d. Šiauliuose įvyko Lietuvos technikos bibliotekos skyriuose organizuotos Atvirų durų dienos.

2011 m. VPB išleido penkis informacinius leidinius pramoninės nuosavybės apsaugos klausimais: OHIM lankstinukus „Kaip apsaugoti prekių ženklą Europos Sąjungoje?" ir „Kaip apsaugoti dizainą Europos Sąjungoje?", knygą „Sėkmės metai" ir brošiūrą „Lietuvos valstybinio patentų biuro 2010 m. metinė apžvalga". II pusm. išleistas į lietuvių kalbą išverstas ir adaptuotas WIPO leidinys „Kuriant ateitį" („*Inventing the future*").

2011 m. buvo išverstas ir elektroninei leidybai parengtas Patentų mokymo modulis („*Patent Teaching Kit*"), skirtas intelektinės nuosavybės dėstytojams ir kitiems asmenims, besidomintiems intelektinės nuosavybės apsaugos naujovėmis.

2011 m. populiarinant pramoninės nuosavybės apsaugą VPB vykdė informacijos sklaidos priemonių plano priemones. Vykdant šias priemones kas mėnesį teikiama informacija apie įsigaliojusius Europos patentus ir Lietuvos patentus „*espacenet*" ir INPADOC duomenų bazėms. Periodiškai atnaujinamos VPB internetinės išradimų, prekių ženklų ir dizaino duomenų bazės.

Įgyvendinus Nacionalinio bendradarbiavimo veiksmų plano (NAP) 2009 m. - 2011 m. projektą „EpoScan" ir sėkmingai įdiegus šią sistemą, kuri kartu su paskelbimo serveriu užtikrina naudotojams skaitmenizuotos informacijos teikimą apie išduodamus Lietuvoje patentus, VPB patentų duomenų bazėse skelbiami visų Lietuvos Respublikos patentų aprašymai, patentų paraiškos bei Lietuvoje įsigaliojusių Europos patentų apibrėžčių vertimai. Į šią duomenų bazę 2011 m. buvo skaitmenizuoti ir patalpinti 209 patentų paraiškų ir patentų išradimų aprašymai. EPT „*espacenet*" duomenų bazėje skelbiami visų Lietuvos Respublikos patentų aprašymai. Skaitmenizuoti duomenys taip pat perduodami INPADOC PFS (EPT bibliografinių duomenų bazė) ir INPADOC PRS (EPT teisinio statuso duomenų bazė), PatentScope (WIPO tarptautinių patentų paraiškų duomenų bazė) duomenų bazėms. 2011 m. 96 patentų išradimų aprašymai pateikti EPT „*espacenet*" duomenų bazei. 96 patentų aprašymai perduoti LTB patentų fondui komplektuoti.

Tarp svarbiausių 2011 m. darbų informacijos sklaidos srityje būtina paminėti VPB darbus modernizuojant prekių ženklų paieškines duomenų bazes.

2011 m. įdiegtas TM*view* modulis, kuris integruoja Lietuvos Respublikoje registruotų prekių ženklų duomenis į vieningą ES valstybių narių duomenų bazę, o pareiškėjas „vieno langelio" principu gali gauti visą informaciją apie šį modulį įdiegusių šalių registruotus prekių ženklus (http://www.tmview.europa.eu).

2011 m. įdiegtas VPB prekių ženklų duomenų bazės programinės įrangos praplėtimas, leidžiantis patalpinti į VPB prekių ženklų duomenų bazę duomenis apie pirmenybę Lietuvos teritorijos atžvilgiu turinčius Bendrijos prekių ženklus ("seniority" duomenys).

3 priemonė. Perkelti Valstybinio patentų biuro viešąsias paslaugas į elektroninę erdvę 02-01-03

Siekiant VPB pagrindinių paslaugų perkėlimo į elektroninę erdvę 2011 m. sukurta ir įdiegta Elektroninė pareiškėjų aptarnavimo sistema (EPAS). Ši sistema sudaro galimybę priimti piliečių prašymus atlikti veiksmus pramoninės nuosavybės objektų registruose ir sumokėti mokestį elektroniniu būdu.

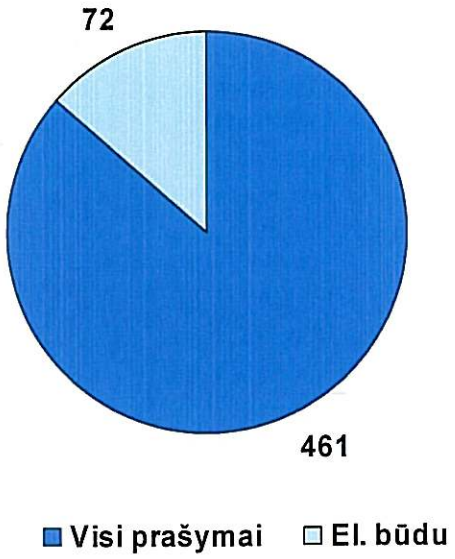
2011 m. buvo tobulinami teisės aktai elektroninių paslaugų srityje. 2011 m. rugpjūčio 31 d. priimtas VPB direktoriaus įsakymas Nr. 3R-41 „Dėl dokumentų teikimo Lietuvos Respublikos valstybiniam patentų biurui elektroniniu būdu" (Žin., 2011, Nr. 109-5169), kuriuo nustatyta prašymų atlikti veiksmus pramoninės nuosavybės objektų registruose pateikimo VPB elektroniniu būdu tvarka. Remiantis šiuo įsakymu taip pat priimtas VPB direktoriaus 2011 m. rugsėjo 9 d. įsakymas Nr. 3R-42 „Dėl dokumentų teikimo Lietuvos Respublikos valstybiniam patentų biurui

elektroniniu būdu sistemos techninio aprašo patvirtinimo“, kuriuo sudarytos sąlygos elektroniniu būdu teikti prašymus išduoti išrašus iš patentų, prekių ženklų ar dizaino registrų.

2011 m. rugsėjo mėn. VPB suderino su Valstybine mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (VMI 2011 m. rugsėjo 23 d. raštas Nr. 18.33-31-1-R-8862) originalaus mokėjimą patvirtinančio dokumento pateikimo reikalavimo atsisakymą, kai mokesčiai mokami per Viešojo administravimo institucijų informacinių sistemų interoperabilumo sistemą (VAIISIS). Sumokėjus mokestį per VAIISIS, originalaus mokėjimą patvirtinančio dokumento pateikti nereikia.

2011 m. lapkričio 4 d. VPB sudarė sutartį su Informacinės visuomenės plėtros komitetu prie Susisiekimo ministerijos (IVPK) dėl Viešojo administravimo institucijų informacinių sistemų interoperabilumo sistemos paslaugų teikimo, kuria IVPK įsipareigojo teikti atsiskaitymo už elektronines paslaugas aptarnavimo paslaugą. Remiantis šia sutartimi, minėtas 2011 m. rugsėjo 9 d. įsakymu Nr. 3R-42 patvirtintas dokumentų teikimo VPB elektroniniu būdu sistemos techninis aprašas 2011 m. lapkričio 28 d. buvo pakeistas VPB direktoriaus įsakymu Nr. 3R-57, išplečiant elektroniniu būdu per sistemą pateikiamų prašymų ratą, įtraukiant į šį sąrašą aktualiausius praktikoje prašymus ir atsisakant reikalavimo pateikti mokėjimo dokumentą, tuo palengvinant pareiškėjų administracinę naštą. 2011 metais per EPAS sistemą gauti 72 prašymai.

Vykdomos priemonės vertinimo kriterijus - produkto kriterijus - „Paduotų elektroniniu būdu prašymų dalis nuo visų paduotų prašymų dėl veiksmų atlikimo registruose (proc.)“ (P-0201-02-01-04). 2011 m. šio kriterijaus planuota reikšmė - 35 proc. Atsižvelgiant į tai, kad visos sistemos techninės galimybės atsirado tik gruodžio mėnesį, rodiklis nėra pasiektas. Elektroniniu būdu paduoti prašymai 2011 m. sudaro 16 proc. nuo visų paduotų prašymų. Toks rezultatas gali būti susijęs su ilgai užtrukusiu teisinio reglamentavimo bei atsiskaitymo už elektronines paslaugas klausimo tarpinstituciniu derinimu.

6 pav. Paduotų el. būdu prašymų dalis nuo visų paduotų prašymų dėl veiksmų atlikimo registruose

2011 m. VPB bendradarbiaudamas su Europos patentų tarnyba planavo pradėti EPTOS sistemos, kuri reikalinga VPB pagrindinių paslaugų perkėlimui į elektroninę erdvę, diegimą. EPTOS sistema susideda iš atskirų modulių: *Online filing* modulio, kuriuo įgyvendinamas patentų paraiškų padavimas elektroniniu būdu, *Espacenet* modulis, leidžiantis gauti informaciją apie patentų paraiškų bibliografinius duomenis ir aprašymus, *e-Phoenix* modulis, reikalingas patentų

dokumentams saugoti ir tvarkyti, bei *Soprano* modulis, reikalingas VPB tvarkomų registrų administravimui. Programinė EPTOS įranga, atskiri moduliai yra sukurta EPT.

2011 m. buvo vykdomi modulinių serverių talpyklos su serveriais bei kitos, reikalingos sistemos diegimui, pagalbinės įrangos pirkimai. 2011 m. pabaigoje pasikeitus Europos patentų organizacijos (EPO) strateginėms kryptims, paaiškėjo, kad organizacija nebepalaikys kai kurių EPTOS modulių diegimo - *Soprano* bei *Phoenix*. Todėl artimiausiu metu bus diegiami tik *Online filing* ir *Espacnet* moduliai.

Šiuo metu diegiama EPTOS sistemos infrastruktūra - sistemos stebėjimo priemonės, serverių operacinės sistemos, konfigūruojamas kompiuterių tinklas bei saugaus ryšio su EPT aparatūra Patnet2.

Numatyta, kad naujas *Espacenet* modulis pradės veikti 2012 m. vasario pradžioje, o vėliau bus įdiegtas ir Europos bei PCT patentų paraiškų padavimo internetu *Online filing* modulis. Šių modulių diegimas užtruko dėl nuo VPB nepriklausančių priežasčių - EPT specialistai dėl didelio užimtumo 2011 m. pabaigoje negalėjo atvykti į VPB. Tuo pat metu bus ieškoma Soprano ir Phoenix alternatyvų.

Bendradarbiaujant su OHIM 2011 m. VPB derino OLF (*online filing*) nacionalinėms prekių ženklų ir dizaino paraiškoms diegimo VPB galimybes. OHIM pateikė patikslintą informaciją, kad pilotinėmis tarnybomis OLF sistemos diegimui buvo pasirinktos OHIM ir Suomijos patentų tarnyba. Numatoma, kad kitoms tarnyboms, tarp kurių patenka ir VPB, pirmieji OLF rezultatai bus pateikti 2013 m. pabaigoje. Iki to laiko turėtų būti suderintos ir OLF diegimo sąlygos.

4 priemonė. Vykdyti tarptautinių sutarčių ir ES teisės aktų pramoninės nuosavybės apsaugos srityje nuostatas dėl registravimo ir informavimo 02-01-04

Vykdant šią priemonę VPB vykdė nacionalinės patentų tarnybos ir centrinės pramoninės nuosavybės tarnybos funkcijas pagal tarptautines sutartis - Patentinės kooperacijos sutartį (PCT); Europos patentų konvenciją (EPK); Madrido sutarties dėl tarptautinės prekių ženklų registracijos protokolą; Hagos susitarimo dėl pramoninio dizaino tarptautinės registracijos Ženevos aktą dėl tarptautinės pramoninio dizaino registracijos; Europos Sąjungos teisės aktus - Tarybos 2001 m. gruodžio 12 d. reglamentą (EB) Nr. 6/2002 dėl Bendrijos dizainų; 2009 m. vasario 26 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 207/2009 dėl Bendrijos prekių ženklo (Kodifikuota redakcija).

Vykdant šias funkcijas 2011 m. VPB gauta 14 tarptautinių paraiškų pagal Patentinės kooperacijos sutartį (PCT), kai VPB yra gaunančioji tarnyba, 2 paraiškos pagal Europos patentų konvenciją (EPK), kai VPB yra gaunančioji tarnyba, 1 Bendrijos prekių ženklo paraiška (CTM), paduodama per VPB, 119 tarptautinių prekių ženklų paraiškų pagal Madrido protokolą.

VPB, įgyvendindamas Lietuvos Respublikos patentų įstatymo ir EPK nuostatas, apskaičiuoja metų mokesčius, sumokėtus už Europos patentų galiojimą Lietuvos Respublikoje, ir, vykdydamas valstybės įsipareigojimą, 50 % šių mokesčių grąžina Europos patentų tarnybai. 2011 metais grąžintina EPT suma sudarė 521,9 tūkst. litų. Mokesčiai, kurios Europos patento savininkai sumoka tiesiogiai į valstybės biudžetą, grąžinami iš VPB pajamų.

2011 metai teisėkūros ir tarptautinio bendradarbiavimo srityje VPB buvo ypač intensyvūs ir atsakingi.

2010 m. priėmus naujos redakcijos Patentų įstatymą, 2011 m. buvo priimti Patentų įstatymo įgyvendinamieji teisės aktai. Įgyvendinant naujos redakcijos Patentų įstatymo (Žin., 2011, Nr. 4-127) nuostatas ir įtvirtinant Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008–2012 metų programos įgyvendinimo priemonių 591 priemonės („Parengti teisės aktų projektus, siekiant palengvinti patentinių paraiškų padavimo ir patentų išdavimo procedūras") įgyvendinimą, 2011 m. VPB parengė pasiūlymą dėl vieno Vyriausybės nutarimo projekto, taip pat parengė ir patvirtino penkis VPB direktoriaus įsakymus:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. liepos 19 d. nutarimo Nr. 1218 „Dėl Lietuvos Respublikos patentų registro įsteigimo ir Lietuvos Respublikos patentų registro nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“, kuris buvo patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. rugsėjo 28 d. nutarimu Nr. 1119 (Žin., 2011, Nr. 119-5623).

2. Lietuvos Respublikos valstybinio patentų biuro direktoriaus 2011 m. gruodžio 1 d. įsakymas Nr. 3R-63 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybinio patentų biuro direktoriaus 1994 m. gegužės 2 d. įsakymo Nr. 11 „Dėl patentinių paraiškų padavimo, ekspertizės ir patentų išdavimo“ pakeitimo“ (Žin., 2011, Nr. 153-7257).

3. Lietuvos Respublikos valstybinio patentų biuro direktoriaus 2011 m. gruodžio 1 d. įsakymas Nr. 3R-62 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybinio patentų biuro direktoriaus 2001 m. gruodžio 27 d. įsakymo Nr. 118 „Dėl papildomos apsaugos liudijimų išdavimo“ pakeitimo“ (Žin., 2011, Nr. 153-7254).

4. Lietuvos Respublikos valstybinio patentų biuro direktoriaus 2011 m. gruodžio 1 d. įsakymas Nr. 3R-64 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybinio patentų biuro direktoriaus 2003 m. kovo 28 d. įsakymo Nr. 3R-32 „Dėl Lietuvos Respublikos patentų registro duomenų ir duomenų apie Europos patentų išplėtimą Lietuvos Respublikoje skelbimo“ pakeitimo“ (Žin., 2011, Nr. 153-7258).

5. Lietuvos Respublikos valstybinio patentų biuro direktoriaus 2011 m. gruodžio 1 d. įsakymas Nr. 3R-60 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybinio patentų biuro direktoriaus 2006 m. balandžio 24 d. įsakymo Nr. 3R-29 „Dėl Europos patentų paraiškų padavimo ir Europos patentų galiojimo Lietuvos Respublikoje tvarkos patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2011, Nr. 153-7253).

6. Lietuvos Respublikos valstybinio patentų biuro direktoriaus 2011 m. gruodžio 1 d. įsakymas Nr. 3R-61 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybinio patentų biuro direktoriaus 2010 m. gegužės 11 d. įsakymo Nr. 3R-26 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybinio patentų biuro išduodamų dokumentų formų patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2011, Nr. 153-7256).

VPB tęsdamas bendradarbiavimą su Europos patentų tarnyba 2011 metais toliau vykdė Nacionalinio veiksmų plano dėl VPB ir EPT bendradarbiavimo Nr. 2009/NAP/LT projektus. Šiais projektais VPB įgyvendina visuomenės švietimą ir pramoninės nuosavybės informacijos sklaidą bei patentinės informacijos duomenų perkėlimą į elektroninę erdvę.

2011 m. vykdomi VPB - EPT 2009 - 2011 m. Nacionalinio veiksmų plano dėl VPB ir EPT bendradarbiavimo projektai:

- vykdant Išankstinės intelektinės nuosavybės diagnozės („*IP Prediagnosis*“) projektą atlikti 6 vizitai į inovatyvias smulkias ir vidutines įmones, ir šioms įmonėms pateiktos bendro pobūdžio rekomendacijos intelektinės nuosavybės apsaugos klausimais;
- vykdant plano projektą „Intelektinės nuosavybės informacinių centrų įsteigimas Lietuvos universitetuose“ 2011 m. įsteigti 5 intelektinės nuosavybės informaciniai centrai Kauno technologijos universitete;
- pagal plano projektą „PATLIB centrų ateitis Lietuvoje“ išleisti lankstinukai lietuvių ir anglų kalbomis apie LTB teikiamas patentinės informacijos paslaugas. Pagal šį projektą VPB ir LTB atstovai taip pat dalyvavo PATLIB 2011 konferencijoje Hagoje (Nyderlandai) 2011 m. gegužės 23-25 d. bei EPOPIC 2011 parodoje Kilkenyje (Airija) spalio 18-20 d.;
- projektas „Institucijos gebėjimų stiprinimas“ yra skirtas VPB darbuotojų kvalifikacijos tobulinimui. 2011 metais pagal šį projektą 13 Valstybinio patentų biuro darbuotojų dalyvavo 11 Europos patentų akademijos mokymų. Mokymai buvo susiję su specialiais patentinės paieškos ir ekspertizės atlikimo klausimais, paraiškų priėmimo procedūromis, patentine informacija ir dokumentacija, finansiniais su patentais susijusiais klausimais, patentų valdymu, taip pat su Valstybinio patentų biuro kartu su EPT vykdomais projektais;
- 2011 metais vykdant e-mokymų projektą P03 „E-mokymų galimybės sukūrimas VPB“, su daliniu EPT finansavimu buvo įsigyta e-mokymų modulių kūrimui reikalinga techninė ir programinė įranga, taip pat į lietuvių kalbą buvo išversti keli EPT sukurti moduliai apie patentus, kurie specialios programinės įrangos pagalba bus paskelbti lietuvių kalba.

VPB glaudžiai bendradarbiaujant su OHIM 2011 m. buvo pasirašyta Techninio bendradarbiavimo sutartis tarp OHIM ir VPB, kuri apėmė visuomenės švietimo ir pramoninės nuosavybės informacijos sklaidos 7 projektus.

2011 m. buvo toliau sėkmingai vykdomas tarptautinis bendradarbiavimas pramoninės nuosavybės apsaugos srityje. 2011 metais dalyvauta 4-iuose ES Tarybos intelektinės nuosavybės darbo grupės (įskaitant patentų ir prekių ženklų pogrupius) posėdžiuose. VPB pagal kompetenciją parengė ir suderino 34 pozicijas, iš kurių 4 pozicijos parengtos naujiems ES teisės aktams, 8 pozicijos Intelektinės nuosavybės darbo grupės posėdžiams, 17 pozicijų COREPER posėdžiams ir 5 pozicijos Konkurencingumo tarybos posėdžiams.

Valstybinio patentų biuro darbuotojai dalyvavo 13-oje WIPO komitetų sesijų, darbo grupių susitikimų ir posėdžių bei kitų WIPO organizuotų renginių.

VPB atstovai 2011 metais atstovavo Lietuvą 4-iuose EPO Administracinės tarybos susitikimuose, 3-uose Biudžeto ir finansų komiteto susitikimuose, kuriuose buvo svarstomi organizaciniai, administraciniai, finansiniai EPO veiklos bei Europos patentų teisinio reguliavimo klausimai. 2011 metais VPB atstovai dalyvavo dar 9-iuose įvairaus pobūdžio EPO renginiuose - EPO komitetų ir darbo grupių susitikimuose patentų teisės, techninio bendradarbiavimo klausimais, TOSC, EPTOS, kituose susitikimuose ir dalykiniuose renginiuose.

VPB atstovai 2011 metais atstovavo Lietuvos Respublikai 6-iuose OHIM valdymo organų - Administracinės tarybos, Biudžeto komiteto, jungtiniuose Administracinės tarybos ir Biudžeto komiteto posėdžiuose svarstant OHIM svarbius organizacinius, administracinius ir finansinius klausimus. VPB ekspertai 2011 metais dalyvavo 6-iuose OHIM ir patentų tarnybų atstovų techninio bendradarbiavimo susitikimuose, OHIM ir patentų tarnybų atstovų sąveikos susitikimuose prekių ženklų ir dizaino klausimais, VPB darbuotojai dalyvavo OHIM organizuojamuose mokymuose.

2011 metais Valstybinis patentų biuras tęsė bendradarbiavimą su kitų valstybių patentų tarnybomis. VPB darbuotojai lankėsi kitų valstybių patentų organizuotuose renginiuose Madride, Osle, Košicėje, Londone, taip pat Vengrijos (kaip ES Tarybai pirmininkaujančios šalies) organizuotoje konferencijoje ir 2011 m. Europos išradėjo apdovanojimų ceremonijoje Budapešte.

PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO REZULTATAI

Vertinimo kriterijaus kodas	Programos, tikslų, uždavinių, vertinimo kriterijų pavadinimai ir mato vienetai	Vertinimo kriterijų reikšmės		
	Produkto kriterijaus kodas (P-_____), pavadinimas	**2011 metų planas**	**Įvykdyta**	**Įvykdymo procentas**
P-02-01-02-01-01	Atliktų pramoninės nuosavybės objektų ekspertizių skaičius	5320	5895	111 %
P-02-01-02-01-02	Įsigaliojusių Lietuvos Respublikoje pramoninės nuosavybės objektų skaičius	4917	5225	106 %
P-02-01-02-01-03	Vartotojų ir verslo subjektų, žinančių apie pramoninės nuosavybės apsaugos galimybes dalies augimas (proc.) (Vykdymas fiksuojamas pagal atliekamos visuomenės apklausos rezultatus)	1 %	2 %	200 %
P-02-01-02-01-04	Paduotų elektroniniu būdu prašymų dalis nuo visų paduotų prašymų dėl veiksmų atlikimo registruose(proc.)	35 %	15,6 %	45 %
	Veiksmų atlikimo rodikliai			
	• Priimtos Lietuvos Respublikos patentų paraiškos	90	108	120 %
	• Atliktos išradimų ekspertizės	90	133	148 %
	• Išduoti Lietuvos Respublikos patentai	80	96	120 %
	• Išduotos pažymos apie patento galiojimą	600	522	87 %
	• Išduoti papildomos apsaugos liudijimai	9	8	89 %
	• Parengti skelbimui Europos patentų apibrėžčių vertimai	900	1133	126 %
	• Įsigalioję Lietuvos Respublikoje Europos patentai	890	1125	126 %
	• Įrašų Lietuvos Respublikos patentų registre skaičius	110	128	116 %
	• Priimtos puslaidininkinių gaminių topografijų paraiškos	0	-	-
	• Atliktos puslaidininkinių gaminių topografijų ekspertizės	0	-	-
	• Išduoti topografijos registravimo liudijimai	0	-	-
	• Įrašų Lietuvos Respublikos puslaidininkinių gaminių topografijų registre skaičius	0		-
	• Priimtos Lietuvos Respublikos prekių ženklų paraiškos	1900	2317	122 %

	• Atliktos prekių ženklų ekspertizės	1890	1968	104 %
	• Įregistruoti Lietuvos Respublikos prekių ženklai	1600	1560	98 %
	• Pratęstų prekių ženklų registracijų galiojimo terminų skaičius	2400	3178	132 %
	• Pranešimai apie išplėstas Lietuvos Respublikoje tarptautines prekių ženklų registracijas	2000	2097	105 %
	• Atliktos tarptautinių prekių ženklų registracijų ekspertizės	2400	2569	107 %
	• Tarptautinėms prekių ženklų registracijoms suteikta apsauga	2300	2356	102 %
	• Terminas iki prekių ženklo paraiškos ekspertizės pradžios (mėn.)	8,4	8,4	100 %
	• Įrašų Lietuvos Respublikos prekių ženklų registre skaičius	3700	3985	108 %
	• Priimtos Lietuvos Respublikos dizaino paraiškos	25	39	156 %
	• Atliktos dizaino ekspertizės	25	40	160 %
	• Lietuvos Respublikos dizaino registracijų skaičius	23	28	122 %
	• Pratęstų dizaino galiojimo skaičius	20	36	180 %
	• Pranešimai apie išplėstas Lietuvos Respublikoje tarptautines dizaino registracijas	15	56	373 %
	• Atliktos tarptautinių dizaino registracijų ekspertizės	15	52	347 %
	• Tarptautinėms dizaino registracijoms suteikta apsauga	15	52	347 %
	• Įrašų Lietuvos Respublikos dizaino registre skaičius	300	153	51 %
	• Įrašų patentinių patikėtinių registre skaičius	4	3	75 %
	• Priimtų apeliacijų skaičius	8	14	175 %
	• Priimtų protestų skaičius	150	121	81 %
	• Išnagrinėtų apeliacijų skaičius	8	14	175 %
	• Išnagrinėtų protestų skaičius	170	164	96 %
	• Elektronine forma paskelbti VPB oficialūs biuleteniai	12	12	100 %
	• Darbuotojų, dalyvavusių mokymo renginiuose, skaičius	40	36	90 %
	• Įdiegta dokumentų valdymo sistema	1	1	100 %
	• Įdiegta CS apeliacijų ir protestų duomenų bazė	1	0	0 %
	• Atnaujintos kompiuterinės darbo vietos	5	6	120 %
	• Įsigyta DBVS Informix licencija ir jos techninio aptarnavimo paslaugos	1	1	100 %

	• Modernizuotų informacinių sistemų skaičius	2	2	100 %
	• Institucijos, su kuriomis bendradarbiauja VPB, palankiai vertinančios VPB veiklos kokybę, efektyvumą ir bendradarbiavimą (proc.)	70	98	140 %
	• Pareiškėjai palankiai vertinantys VPB teikiamų paslaugų kokybę, patogumą ir pagarbą interesantui (proc.)	60	-	-
	Veiksmų atlikimo rodikliai:			
	• Suorganizuotų renginių skaičius	21	20	95 %
	• Išleisti informaciniai leidiniai pramoninės nuosavybės apsaugos klausimais	7	5	71 %
	• Atliktas sociologinis tyrimas	1	1	100 %
	• Pranešimų spaudai/naujienų į www.vpb.gov.lt; www.teisingumas.lt; ir kitas žiniasklaidos priemones skaičius	40	55	138 %
	• Tarptautinių bazių, kuriose skelbiami Lietuvos Respublikos pramoninės nuosavybės registrų informacijos duomenys, skaičius	5	5	100 %
	• Skaitmenizuotų patentų paraiškų ir patentų aprašymų skaičius	160	209	131 %
	• Pateiktos WIPO techninės ataskaitos apie patentų, dizaino ir prekių ženklų informacinę veiklą	3	3	100 %
	• Paskelbta 2010 m. statistika	1	1	100 %
	• Sukurta ir įdiegta priemonė nuolatiniam duomenų perkėlimui į OHIM ir nacionalinių patentų tarnybų prekių ženklų paieškos duomenų bazę - *TMview*	1	1	100 %
	• Sukurta ir įdiegta pirmenybę turinčių Bendrijos prekių ženklų duomenų bazė	1	1	100 %
	Veiksmų atlikimo rodikliai:			
	• Įsigyta EPTOS techninė (serveriai) ir programinė įranga	1	1	100 %
	• Įsigyta kita pagalbinė EPTOS sistemos techninė ir programinė įranga	5	5	100 %
	• Atnaujintos kompiuterinės darbo vietos	7	7	100 %
	• Veikiantis ESPACENET	1	0	0 %
	• e-PHOENIX programinė įranga parengta naudoti su SOPRANO ir OLF	1	0	0 %
	• Parengti techniniai reikalavimai SOPRANO programinei įrangai	1	0	0 %
	• Parengti techniniai reikalavimai OLF tobulinimui	1	0	0 %

	• Veikiantis OLF nacionalinėms paraiškoms ir tolesniems teisiniams veiksmams	1	0	0 %
	• Suderintos sąlygos dėl OLF (*online filing*) nacionalinėms prekių ženklų ir dizaino paraiškoms diegimo	1	0	0 %
	Veiksmų atlikimo rodikliai:			
	• Tarptautinių ir regioninių paraiškų pagal PCT, Europos patentų konvenciją (EPK), Madrido protokolą, Ženevos aktą ir Europos Sąjungos teisės aktus skaičius	60	136	227 %
	• Priimti, išnagrinėti ir perduoti prašymai dėl tarptautinių ženklų registracijų bei kiti parengti ir išsiųsti pranešimai Pasaulinės intelektinės nuosavybės organizacijos Tarptautiniam biurui	160	196	123 %
	• Atlikti Bendrijos prekių ženklų pavertimai į nacionalinius prekių ženklus	25	28	112 %
	• Europos patentų pagal EPK metų galiojimo mokesčių mokėjimų skaičius	1100	2156	196 %
	• Paskelbtos Lietuvos Respublikoje išplėstos Europos patentų paraiškos	60	174	290 %
	• Atliktų prekių ženklų paieškų ir perduotų paieškų ataskaitų skaičius	2200	1840	84 %
	• Singapūro sutarties dėl prekių ženklų įstatymų ratifikavimas	1	0	0 %
	• Prisijungimas prie Sutarties dėl patentų įstatymų (PLT)	1	1	100 %
	• Pakeisti ar papildyti poįstatyminiai teisės aktai, susiję su Patentų įstatymo pakeitimo įstatymo įgyvendinimu	6	6	100 %
	• Renginių, kuriuose atstovaujama Lietuvos Respublikai WIPO, EPO ir OHIM valdymo organuose, skaičius	12	16	133 %
	• Renginių, kuriuose VPB specialistai dalyvauja tarptautinėse, regioninėse ir kitose organizacijose ekspertų lygiu	55	58	105 %
	• Parengtų ir suderintų pozicijų skaičius ES Tarybos darbo grupėse ar kituose darbo organuose, bei kitose ES institucijose	19	34	179 %
	Programos tikslo pasiekimo vertinimo kriterijų vykdymas per I-IV ketv.			
	Rezultato kriterijaus kodas (R-____), pavadinimas	**2011 metų planas**	**Įvykdymas**	**Įvykdymo procentas**
	R-02-01-02-01Pareikštų registruoti pramoninės nuosavybės objektų ekspertizės atlikimo terminų trumpėjimas, proc.	4 %	4 %	100 %

Vertinimo kriterijų pasiektos reikšmės aptartos aukščiau pateikiant kiekvienos priemonės vykdymo aprašymą.

PROGRAMOS ASIGNAVIMŲ PANAUDOJIMAS

Asignavimai	Patvirtinti (patikslinti) asignavimai, tūkst. litų	Panaudoti asignavimai, tūkst. litų	Asignavimų panaudojimas, procentais
Iš viso asignavimų programai	8621,1	4584,5	53 %
Iš jų pagal finansavimo šaltinius:			
1. Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas:	8621,1	4584,5	53 %
iš jo: 1.1. bendrojo finansavimo lėšos			
1.2. ES ir kitos tarptautinės paramos lėšos			
1.3. specialiųjų programų lėšos ir pajamų įmokos	6043,1	2055,2	34 %
2. Kiti šaltiniai		271,8*	

*Finansavimas gaunamas vykdant bendradarbiavimo su tarptautinėmis organizacijomis projektus. 2011 m. buvo vykdoma Techninio bendradarbiavimo sutartis tarp VPB ir OHIM. Sutarties galiojimas - 2011 m. Taip pat 2011 m. buvo vykdomi Nacionalinio veiksmų plano dėl VPB ir EPT bendradarbiavimo 2009/NAP/LT (National action plan (NAP)) projektai. Sutarties galiojimas - 2009-2011 m.

III. KOORDINUOJAMŲ TARPINSTITUCINIŲ VEIKLOS PLANŲ, PLĖTROS PROGRAMŲ IR STRATEGIJŲ ĮGYVENDINIMAS

Lietuvos Respublikos patentų biuras nekoordinuoja tarpinstitucinių veiklos planų, plėtros programų ir strategijų įgyvendinimo.

IV. VYRIAUSYBĖS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

2011 metais, VPB siekdamas prisidėti prie Lietuvos Inovacijų 2010 - 2020 metų strategijos įgyvendinimo, vykdė Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008-2012 metų programos įgyvendinimo priemonių 590 priemonę („Populiarinti pramoninės nuosavybės apsaugos priemones, teikti informacinę ir metodinę pagalbą asmenims, siekiantiems gauti išradimo patentą, užregistruoti dizainą ar prekės ženklą“). Šios priemonės vykdymo aprašymas pateikiamas II-ame ataskaitos skyriuje.

V. PLANUOJAMI ARTIMIAUSIO LAIKOTARPIO VEIKLOS PRIORITETAI

2012 metais Valstybinis patentų biuras skirs ypatingą dėmesį šiai veiklai:

- elektroninių paslaugų patentų ir priekių ženklų srityje tobulinimui;
- verslo bei institucijų švietimui pramoninės nuosavybės apsaugos srityje;
- Lietuvos interesų ES ir tarptautinėse institucijose atstovavimui užtikrinti.

Direktorius Rimvydas Naujokas